

Jak wzbogacić zabawę klockami?

Klocki same w sobie są doskonałym narzędziem edukacyjnym, ale warto zastosować kilka świadomych zabiegów, żeby wesprzeć rozwój swojego dziecka dzięki zabawie nimi.

Co daje zabawa klockami?

Klocki są wspaniałym kanałem, przez który dzieci mogą wyrażać swoją kreatywność w projektowaniu i budowaniu. Wymagają umiejętności rozwiązywania problemów, opracowywania i testowania nowych rozwiązań. Uczą na czym polega równowaga, jaki wpływ ma dane ustawienie na stabilność konstrukcji. Klocki rozwijają także wyobraźnię przestrzenną, uczą jak dany obiekt może wyglądać w zależności od perspektywy.

Najlepsze w realizacji tych zadań powinny okazać się proste klocki drewniane, które nie posiadają żadnych łączów. Takie klocki dają największe możliwości swobodnego konstruowania i eksperymentowania. Klocki Lego oprócz tego, że ze względu na rozmiar elementów nie nadają się dla młodszych dzieci, czasem występują w zestawach, które narzucają bardzo ograniczoną liczbę możliwych ustawień. Dlatego kupując klocki Lego warto zwrócić na to uwagę i wybrać taki zestaw, którego elementy są w większości uniwersalne.

Uważna obserwacja

Pierwszym krokiem do wsparcia rozwoju dziecka bawiącego się klockami jest dokładna obserwacja i sporządzanie notatek (podstawa w metodzie Reggio Emilia). Należy zwracać szczególną uwagę czy dziecko:

- Układa pojedynczą wieżę?

- Buduje podłużny mur?
- Konstruuje trójwymiarową budowlę (budowlę posiadającą kilka ścian)?
- Tworzy płaski wzór z klocków?
- Próbuje stworzyć jak najwyższą konstrukcję?
- Zmaga się z jakimś problemem konstrukcyjnym?

Oczywiście nie ma tu dobrych i złych odpowiedzi. Każdy sposób zabawy odzwierciedla unikalne podejście i naturę naszego dziecka. Dzięki takiej obserwacji będziesz mogła jednak rozszerzyć doświadczenia dziecka pokazując mu inne możliwości.

Jak dodatkowo wesprzeć rozwój?

1. Zapewnij dziecku odpowiednią ilość materiału

Warto dostarczać dziecku więcej materiałów, których potrzebuje. Jeżeli dziecko interesuje się np. średniowieczem i chciałoby zbudować okrągłą wieżę a klocków wystarcza tylko na kilka poziomów nawet bardzo wąskiej wieży, to warto dokupić takie klocki, których potrzebuje. Zestawy niemalowanych, drewnianych klocków są stosunkowo tanie, szczególnie w porównaniu z szeroko reklamowanymi zabawkami edukacyjnymi.

2. Postaw lustro w miejscu, w którym dziecko bawi się klockami

Lustro sprawi, że budowla, którą tworzy dziecko będzie widoczna z różnych stron. To zachęci je do budowania konstrukcji przestrzennych. Lustro może dodatkowo rozwinąć u dzieci świadomość symetrii. Możesz zaprezentować dziecku wykorzystanie lustrzanego odbicia do „uzupełniania” swojej konstrukcji, pokazać jak odbicie zmienia się wraz ze zmianą położenia danego klocka. Prezentacje takie warto wykonywać na małych konstrukcjach, żeby dziecko samo mogło odkryć możliwości z tym związane, jeżeli je to zainteresuje.

3. Na jakiś czas schowaj dołączoną instrukcję

Czasem nawet do najprostszych klocków dołączana jest instrukcja z sugerowanym ułożeniem. W przypadku klocków Lego i podobnych taka instrukcja będzie dołączona zawsze. Warto jednak poczekać z pokazywaniem jej dziecku, żeby miało czas na samodzielne odkrycie w jaki sposób można łączyć lub ustawiać klocki i na swobodną zabawę nimi.

Naukowcy przeprowadzili badania z wykorzystaniem zabawek edukacyjnych, które pokazały, że gdy dorosły zaprezentuje dziecku jak korzystać z danej zabawki, to będzie ono postępować tylko zgodnie z tymi instrukcjami i nie odkryje innych funkcji, które nie zostały mu pokazane. Dzieci, które dostały daną zabawkę bez żadnych instrukcji nie bały się odkrywać i testować co można z nią zrobić, dzięki czemu szybko odkrywały całą jej funkcjonalność.

4. Zapewnij dziecku solidne podłoże

Ustawianie klocków na puszystym dywanie nie jest przyjemnym doświadczeniem. Jeżeli możemy sobie pozwolić na stworzenie dziecku kącika do zabawy klockami (zwykle nawet w małych mieszkaniach takie miejsce się znajdzie), to warto położyć tam np. twardą podkładkę stosowaną pod krzesła biurowe lub jakąś płytę drewnianą o ile jest na tyle dobrej jakości, że nie wystają z niej drzazgi.

5. Daj dziecku przestrzeń

Większa przestrzeń, na której dziecko może budować swoje konstrukcje zachęci je do tworzenia większych projektów. Dlatego niewskazane jest, żeby dzieci bawiły się klockami np. na stole. Oprócz tego, że będą miały mniej miejsca do zabawy niż na podłodze, to dojdzie dodatkowe ograniczenie w postaci obawy zawalenia się konstrukcji – w przypadku budowania na stole takie zawalenie się budowli jest znacznie bardziej spektakularne (hałas, ewentualne szkody, jeżeli klocki są ciężkie). Jeżeli jednak posiadamy jakieś niskie meble, to możemy pokazać dziecku, że można łączyć z nimi swoje konstrukcje, np. zrobić schody wokół taboretu.

6. Zadawaj pytania

Pytania pozwolą Ci lepiej zrozumieć intencje dziecka i ewentualnie zmotywować je do opracowywania jeszcze innych rozwiązań. Często będziesz mogła dzięki temu odkryć także źródła inspiracji dziecka oraz jego zainteresowania, które warto będzie potem rozwijać lub przynajmniej przybliżyć dane zagadnienie. Może coś, co dla Ciebie wygląda jak zagroda dla owiec miało być reprodukcją Stonehange, które dziecko widziało na okładce książki wystawionej w sklepowej witrynie.

7. Wspólnie z dzieckiem rozwiązuj problemy

Aktywnie uczestnicząc w zabawie i zadając pytania na pewno szybko zorientujesz się, gdy dziecko napotka na jakiś problem. Zaproponuj wtedy, żeby przeanalizowało (rozrysowało) swoje pomysły na kartce lub tablicy, jeżeli taką posiadasz. Wykorzystaj tak stworzone materiały (rysunki dziecka) do wspólnego rozwiązania problemu – proponuj drobne zmiany projektowe, pomysły, które mogą pchnąć dziecko do skutecznego rozwiązania.

Rysowanie warto wykorzystać też w nieco innym celu. Gdy widzisz, że konstrukcja zaczyna tracić równowagę lub najlepiej jeszcze wcześniej, zaproponuj dziecku naszkicowanie obecnego stanu budowli. Dzięki temu będzie mogło ją potem odtworzyć i testować inne rozwiązania niż te, które doprowadziły do zawalenia. Rysowanie wesprze dodatkowo rozwój postrzegania perspektywy i wyobraźni przestrzennej a Ty będziesz mieć dodatkowy materiał do analizy.

8. Nie bój się pokazywać dziecku nowych możliwości

Jeżeli dziecko jest już obeznane z danymi klockami, samodzielnie realizuje swoje własne pomysły, to jest to czas, w którym możesz pokazać mu instrukcję dołączoną do danego zestawu lub zaprezentować jak można zbudować daną rzecz. Być może dzięki temu dziecko jeszcze dalej rozwinie swoje własne, wcześniejsze pomysły i stworzy konstrukcje zupełnie inne niż dotychczas. Postaraj się, żeby taka prezentacja miała formę delikatnej inspiracji zamiast podejścia typu: „patrz, tak to się robi”.

Więcej artykułów dotyczących metody Reggio Emilia na: <https://reggioemilia.pl/>

Autor: reggioemilia

Przedruk ze strony: <http://reggioemilia.pl/2017/04/10/jak-wzbogacic-zabawe-klockami/>

Artykuł pobrano ze strony eioba.pl